

Hazai szakirodalmi számítógépes információkereső szolgáltatások. Tájékoztató. Szerk. Dúzs János. Bp. Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság Információs Rendszer Iroda, 1979. 76 p.

Az elmúlt néhány évtized folyamán a szakirodalmi információ alapvető termelőerővé vált, s az információigény tovább fokozódik és differenciálódik. A tömeges, sokoldalú adatfeldolgozást és -szolgáltatást biztosító számítógépek, valamint rendszersemlélet nélkül ma már szinte lehetetlen kielégíteni ezt a fokozott felhasználói igényt. Az utóbbi években elemi törekvés hazánkban is, hogy a számítógépes információs rendszerek intenzív kihasználására alapozzuk a kutatás és fejlesztés, valamint az irányítás információellátását a népgazdaság és a termelés minden szintjén.

A hazai szakirodalmi számítógépes információkereső szolgáltatásokról első ízben jelentetett meg az OMFB Információs Rendszer Iroda a felhasználók, a könyvtárosok és a szakinformátorok számára egyaránt fontos, már régen nélkülözött tájékoztatót. Ez egyben az első hazai kísérlet egy időszakosan megjelenő és a későbbiekben a szolgáltatásokról folyamatosan vezetett országos nyilvántartás adataira támaszkodó kiadvány készítésére.

A tájékoztató szerkesztése nagyon szerencsés, szerkezete könnyen áttekinthető. A kiadványt összeállító munkacsoport fő törekvése nem az egyes adatbázisok részletes leírása, hanem a figyelem felkeltése és a rendszerek általános bemutatása volt. A rendszerekkel kapcsolatos részletesebb információhoz a tájékoztató irodalmi hivatkozásai útján juthat el az érdeklődő. Az egyes rendszerek bemutatása egységes szerkezeti felépítést követ, ami megkönnyíti az áttekinthetőséget és az összehasonlítást.

A már üzemszerűen működő hazai szakirodalmi számítógépes információs szolgáltatások mellett, külön fejezetben, előzetes jelleggel szerepelnek a kiadványban az előkészítés állapotában lévő és a kísérlet alatt álló rendszerek is, illetve azok, amelyeket az adatbázissal rendelkező intézményen kívül más intézmények is igénybe vehetnek.

Az első fejezet a már működő kilenc adatbázis jellemzőit sorolja fel. Előtte táblázatos áttekintés található, amely feltünteti az adatbázis elnevezését, az érintett tárgykört, a szolgáltatás magyarországi kezdetének időpontját, fajtáját (szelektív, ill. retrospektív) és a belföldi szolgáltató intézmény megnevezését. A második fejezetben 13 előkészítés alatt álló rendszerről kapunk képet az előző fejezettel azonos szerkezetben.

A tájékoztató egységes szerkezeti elvének megfelelően minden egyes adatbázis és szakirodalmi információkereső szolgáltatás jellemző adatait két csoportba sorolták. Az első csoportban az adatbázis, a másodikban a hazai szolgáltatás adatai találhatók. A már említett táblázatokban szereplő főbb adatokon kívül itt szerepel pl. az input

leírása, az alkalmazott nyelv, a feldolgozott tételek száma, az évi gyarapodás, az egyes tételek szerkezetére és tartalmára vonatkozó adatok, valamint a számítógépes feldolgozást végző hazai intézmény neve, továbbá a gyakorlati szempontból fontos adatok közül a szolgáltatás ára, az alkalmazott számítógéptípus, a software elnevezése, a keresőprofilok száma stb. Esetenként rövid „Megjegyzés” zárja le a bemutatott rendszer adatait.

A számítógépes tájékoztatásban kevésbé járatos felhasználók szempontjából különösen hasznos a bevezető, amely a számítógépes szakirodalomkeresés nélkülözhetetlen alapfogalmaival, definíciókkal és a szelektív információterjesztés folyamatának vázlatával ismerteti meg az olvasót.

VÉGH ANTALNÉ